

Përmirësimi i praktikave të kontabilitetit dhe raportimit në sektorin publik të Gjeorgjisë

6 qershor 2023;
Batumi, Gjeorgji

Lela Pataria

CFRR >>
Centre for Financial
Reporting Reform

PULSAR

Programi i Kontabilitetit dhe Raportimit të Sektorit
Publik

Programi PULSAR
bashkëfinancohet nga:

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Sfondi

Përmirësimi i cilësisë së kontabilitetit dhe raportimit në sektorin publik është një nga prioritetet e Reformës së MFP të Gjeorgjisë.

Përmirësimi i efektivitetit, efikasitetit dhe transparencës së procesit të Menaxhimit të Financave Publike përfshin:

- Arritja e pajtueshmërisë së plotë me SNKSP-të me bazat e të drejtave dhe detyrimeve të konstatuara;
- Gjenerimi i informacionit kontabël të bazuar në akruale nëpërmjet Librit të Përgjithshëm të Thesarit për të gjithë qeverinë si dhe për çdo organizatë buxhetore në kohë reale;
- Përgatitja e pasqyrave financiare për të gjithë qeverinë si dhe për njësitë individuale të sektorit publik sipas SNKSP-ve të bazuara në të drejta dhe detyrimeve të konstatuara;

Faktet e Shpejta të Reformës së IPSASs (2009)

**Institucioni
drejtues**

Shërbimi i Thesarit i Ministrisë së Financave të Gjeorgjisë

Qëllimi

Zbatimi i SNKSP-ve të bazuara në akruale në njësitë buxhetore qendrore

Mandati

Përgatitja e projekt-udhëzimeve, udhëzimeve dhe normave për entitetet e sektorit publik gjeorgjian (përveç ndërmarrjeve shtetërore); Kryerja e programeve për ngritjen e kapaciteteve për kontabilistët e sektorit publik

Afati kohor

- Vitet e reformës - 2009-2020
- Pas vitit 2021 - në vazhdim, me synimin e pajtueshmërisë së plotë me SNKSP-të e bazuara në akruale

STRATEGJIA E ZBATIMIT TË SNKSP (2009)

Faza	Aktiviteti	viti
Faza 1 - Fillimi	Veprimet fillestare për krijimin e një kuadri ligjor, një organi të përcaktimit të standardeve dhe burimeve që çojnë në miratimin e SNKSP-ve	2010
Faza 2 – Pilot	Përgatitja e pasqyrave financiare pilot për agjencitë e zgjedhura të qeverisë qendrore në përputhje me SNKSP të modifikuara	2012
Faza 3 – SNKSP të modifikuara me bazë parash	Përgatitja e pasqyrave financiare të konsoliduara për qeverinë qendrore në përputhje me SNKSP të modifikuara të bazës së parasë së gatshme dhe gjithashtu duke përfshirë si shpalosje shtesë vullnetare informacionin e modifikuar të parasë.	2015
Faza 4 – Kufizimet	Zgjerimi i Fazës 3 për të përfshirë disa kërkesa të standardeve të SNKSP-ve të bazuara në akruale	2017
Faza 5 – SNKSP të plota akruale	Përgatitja dhe publikimi i Pasqyrave Financiare në përputhje me të gjitha SNKSP-të	2020
Faza 6 - Në vazhdim	Gjeorgjia vazhdon të ofrojë pasqyra financiare në përputhje me SNKSP me të gjitha SNKSP-të e reja dhe të ndryshuara	Nga viti 2021 e tutje

Rishikimi i Udhërrëfyesit të SNKSP-ve

- Nuk kishte asnjë arsye pse korniza e kontabilitetit dhe raportimit për nivele të ndryshme të qeverisjes të ishte e ndryshme

=> një reformë duhet të përfshijë të gjitha njësitë e sektorit publik – entitetet qendrore, si dhe republikat autonome dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale.

- U përdor një **qasje praktike**
  - Duke marrë parasysh burimet e kufizuara (koha, njerëzit, materialet etj.)
  - Përfitimet duhet të tejkalojnë kostot përkatëse

Republikat Autonome dhe Njësitë e Vetëqeverisjes Lokale

- Analiza e GAP ndërmjet kërkesave të SNKSP-ve dhe sistemit ekzistues të kontabilitetit dhe raportimit në republikat autonome dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale (2016);
- Punëtoritë e ndërgjegjësimit të SNKSP, trajnime etj. për përfaqësuesit e republikave autonome dhe njësite të vetëqeverisjes lokale (2016-2022);
- Memorandumi i Mirëkuptimit ndërmjet Thesarit dhe Shoqatës së Financuesve të Njësite të Vetëqeverisjes Lokale të Gjeorgjisë (2017);
- Grupi i Punës për Mbështetjen e Zbatimit të SNKSP-ve në Republikat Autonome dhe Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore (2018)

Republikat Autonome dhe Njësitë e Vetëqeverisjes Lokale (vazhd.)

- Udhërrëfyese i detajuar për zbatimin e SNKSP-ve në republikat autonome dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale (2018) – ndryshime në strategjinë ekzistuese:
  - ✓ **Nisja e Fazës I (2017)** - përcaktoni strategjinë e kontabilitetit dhe raportimit për republikat autonome dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale
  - ✓ **Faza II Pilot (2018-2020)** - përzgjedhja e pilot bashkive dhe trajnimi i përfaqësuesve të tyre në SNKSP; Pasqyrat financiare të viteve 2017, 2018 dhe 2019 të përgatitura nga bashkitë pilot, sipas metodologjisë së kontabilitetit dhe raportimit në përputhje me SNKSP-të e bazuara në akruale
  - ✓ **Faza III - Përlllogaritja e plotë (2021 dhe vitet në vijim)** - republikat autonome dhe njësitë e vetëqeverisjes vendore përgatisin pasqyrat financiare vjetore sipas metodologjisë së kontabilitetit dhe raportimit në përputhje me SNKSP të bazuara në akruale

**U prezantuan
SNKSP të
bazuara në të
drejta dhe
detyrime të
konstatuara;**

SNKSP 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare

SNKSP 2 Pasqyra e rrjedhës së parasë

SNKSP 3 Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet

---

SNKSP 4 Efektet e ndryshimeve në kurset e këmbimit valutor

SNKSP 5 Kostot e Huamarrjes

SNKSP 9 Të ardhurat nga transaksionet e këmbimit

SNKSP 12 Inventarët

SNKSP 13 Qiratë

SNKSP 14 Ngjarjet pas datës së raportimit

SNKSP 16 Prona e Investimeve

SNKSP 17 Prona, Impiantet dhe Pajisjet

SNKSP 19 Provizionet, Detyrimet Kontingjente dhe Aktivët Kontingjente

SNKSP-të e prezantuara të bazuara në llogaritje (vazhd.)

SNKSP 20 Shpalosjet e Palëve të Lidhura

SNKSP 21 Zhvlerësimi i aktiveve që nuk gjenerojnë mjete monetare

---

SNKSP 23 Të ardhurat nga transaksionet pa këmbim (taksat dhe transfertat)

SNKSP 24 Paraqitja e Informacionit Buxhetor në Pasqyrat Financiare

---

SNKSP 26 Zhvlerësimi i aktiveve gjeneruese të mjeteve monetare

---

SNKSP 31 Aktivitet jo-materiale

SNKSP 32 Marrëveshjet e Koncesionit të Shërbimit: Kontraktuesi

---

SNKSP 34 Pasqyrat Financiare të Veçanta

SNKSP 35 Pasqyrat Financiare të Konsoliduara

SNKSP 36 Investimet në bashkëpunëtorë dhe sipërmarrje të përbashkëta

---

SNKSP 37 Marrëveshjet e Përbashkëta

SNKSP 39 Përfitimet e Punonjësve

REZULTATET E ARRITURA

- ✓ **Përpara vitit 2020** - miratimi indirekt përmes përfshirjes së disa SNKSP në udhëzimet e kontabilitetit/ raportimit të sektorit publik vendor
- ✓ **Pas vitit 2020** - miratimi i drejtpërdrejtë i 24 IPSAS-ve të bazuara në akruale me disa përjashtime

- ✓ **Para 2021** - udhëzime lokale të kontabilitetit/ raportimit bazuar në GFSM 2001 dhe klasifikimet buxhetore
- ✓ **Pas vitit 2021** - miratimi i drejtpërdrejtë i 24 IPSAS-ve të bazuara në akruale me disa përjashtime

Progresi i arritur:

- ka zhvilluar metodologji të harmonizuara të kontabilitetit dhe raportimit për entitetet e sektorit publik - që **funksionon në praktikë** ;
- ka zhvilluar një **kartë të llogarive të unifikuar** të lidhur me kornizat statistikore për njësitë e sektorit publik;
- ka zhvilluar **modele të standardizuara të pasqyrave financiare**;
- **përgatit pasqyrat financiare** nga subjektet buxhetore qendrore, republikat autonome, bashkitë dhe njësitë e tyre vartëse;
- **ritjen e llogaridhënies dhe transparencës** së republikave autonome, bashkive dhe njësive të tyre në varësi;
- **kontabilistë të trajnuar të sektorit publik** në SNKSP të bazuara në akruale

Sfidat kryesore

- Pasqyrat financiare të konsoliduara, kryesisht, nuk mbulojnë zërat e administruar - aktivet, detyrimet, të hyrat dhe shpenzimet në emër të qeverisë;
- Nuk ka një regjistër të vetëm, të unifikuar dhe të plotë të pasurive të sektorit publik;
- Konsolidimi i plotë nuk është arritur sepse Libri i Përgjithshëm i Thesarit në sistemin e MFP nuk është zhvilluar plotësisht;
- Mungesa e kapaciteteve

Planet e së ardhmes

- ✓ **Koordinim i rritur dhe bashkëpunimi me shumë palët e interesuara :**
  - ✓ EIP;
  - ✓ Ministritë e linjës ;
  - ✓ Zhvillimi i Komunitetit/ Partnerët
- ✓ **Trajnime dhe programe për ngritjen e kapaciteteve në SNKSP** për kontabilistët e sektorit publik për të lehtësuar zbatimin e SNKSP-ve në sektorin publik;
- ✓ Krijimi i **sistemit të regjistrimit publik të pasurisë** për qëllime të kontabilitetit dhe raportimit i integruar plotësisht me Librin e Përgjithshëm të Thesarit ;
- ✓ **Zhvillimi i formateve të unifikuara elektronike** për përgatitjen dhe paraqitjen e pasqyrave financiare.

Planet e së ardhmes (vazhdim.)

- ✓ **Përmirësimi i mëtejshëm i metodologjisë së kontabilitetit dhe raportimit** në sektorin publik në përputhje me standardet tashmë të prezantuara SNKSP;
- ✓ **Prezantimi i standardeve shtesë IPSAS të bazuara** në akruale të rëndësishme për sektorin publik gjeorgjian dhe duke bërë ndryshimet përkatëse në rregulloret aktuale të kontabilitetit dhe raportimit;
- ✓ **Libri i Përgjithshëm i Thesarit është zhvilluar plotësisht** në sistemin PFM;
- ✓ **Pasqyrat Financiare të Konsoliduara të Qeverisë së Përgjithshme**, të përgatitura në përputhje me SNKSP të bazuara në akruale, të audituara dhe të publikuara në faqen e internetit të Thesarit;

Mesimet e mesuara

- ✓ Mbështetja politike dhe angazhimi i aktorëve kryesorë;
- ✓ Zhvillimi i strategjisë së zbatimit të SNKSP-ve me plan të detajuar zbatimi për arritjen e përputhshmërisë së plotë me SNKSP-të e bazuara në akruale;
- ✓ Burimet adekuate (njerëzore, financiare etj.);
- ✓ Përmirësimi i kuadrit ligjor - raporti i standardeve të reja me legjislacionin ekzistues dhe shmangia e konflikteve ndërmjet tyre.
- ✓ Krijimi i një sistemi PFM të fortë dhe të shëndoshë;
- ✓ Pjesëmarrja në rrjetet në nivel rajonal ose vendor;
- ✓ Nevoja për të ndryshuar jo vetëm kulturën dhe praktikën në sektorin publik, por edhe sistemin e menaxhimit të financave publike në tërësi;
- ✓ Një rrugëtim i gjatë dhe i vazhdueshëm.

FALEMINDERIT